

Sant eller påhittat? AI-upplagan

TIPSPROMENAD · 12 FRÅGOR

SÅ SPELAR NI

Häng upp de tolv frågeskyltarna längs en slinga, inomhus eller utomhus, med lagom gångavstånd mellan skyltarna. Deltagarna går slingan i lag eller en och en och kryssar för sina svar på ett papper. Ledaren behåller facit och rättar när alla har gått i mål; varje rätt svar ger 1 poäng och flest poäng vinner. Facit innehåller även förklaringar och källor, och gör sig bäst uppläst högt vid målgången.

I DOKUMENTET

Efter det här bladet kommer en sida med två svarstalonger. Skriv ut den i så många exemplar som behövs och klipp isär längs den streckade linjen, en talong per lag eller deltagare. Därefter följer 12 frågeskyltar, en per sida, redo att skrivas ut och hängas upp längs slingan. Sist i dokumentet finns facit med förklaringar och källor. Det bladet behåller ledaren.

Sant eller påhittat? AI-upplagan

Namn: _____

Fråga	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Sant eller påhittat? AI-upplagan

Namn: _____

Fråga	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

FRÅGA 1

Februari 2024: Klarna meddelar stolt att deras AI-assistent på en månad gjort jobbet motsvarande 700 heltidstjänster i kundtjänsten. Vad hände drygt ett år senare?

- A.** Klarna bytte AI-leverantör och nådde 95 procents kundnöjdhet utan att anställa en enda människa.
- B.** Facket drev igenom att de uppsagda i kundtjänsten återanställdes.
- C.** Vd:n medgav att kostnadsjakten gett lägre kvalitet, och Klarna började rekrytera människor igen via en Uber-liknande pilot med frilansare som svarar hemifrån.
- D.** Klarna paketerade assistenten som en egen produkt och började sälja den till andra företag.

FRÅGA 2

December 2023: en kund övertalar en bilhandlares ChatGPT-bot att sälja en ny Chevy Tahoe för 1 dollar. Hur bekräftade boten affären?

- A.** Congratulations, you've unlocked our secret loyalty discount. Enjoy your new Tahoe!
- B.** That's a deal, and that's a legally binding offer – no takesies backsies.
- C.** Approved! Please bring one (1) dollar in cash. We do not accept coins.
- D.** Sold! As an AI, I am not authorized to regret this decision.

FRÅGA 3

Maj 2024: Googles nya AI-sammanfattningar i söket rekommenderar lim i pizzasåsen och en liten sten om dagen. Hur hanterade Google det?

- A.** Sökchefen skrev ett blogginlägg som punkt för punkt förklarade varför AI:n rekommenderat lim och stenar, plus över ett dussin tekniska förbättringar.
- B.** Google stängde av AI-sammanfattningarna helt i USA tills modellen tränats om.
- C.** Google gjorde inga ändringar i modellen, men la till en knapp för att visa svarens källor.
- D.** Funktionen flyttades tillbaka till Google Labs som frivillig testinställning.

FRÅGA 4

McDonald's testade röst-AI i drive-thrun sedan 2021, som mest på över 100 restauranger. Boten blev viral när den la bacon på glassen och inte kunde sluta trava chicken nuggets. Vad gjorde McDonald's?

- A.** Hamnade i en rättstvist där IBM stämde bolaget för kontraktsbrott.
- B.** Köpte loss tekniken från IBM och tog utvecklingen in-house.
- C.** Utökade testet till Europa efter att modellen tränats om.
- D.** Avslutade IBM-samarbetet och stängde av AI:n på alla testrestauranger, samtidigt som man förklarade att testet gett förtroende för att röst-AI är en del av framtiden.

FRÅGA 5

Januari 2024: DPD:s AI-kundtjänst blir ombedd av en trött kund att säga vad den egentligen tycker om företaget. Vilket svar är äkta?

- A.** DPD delivers happiness, one parcel at a time. Is there anything else I can help you with today?
- B.** Honestly? In my experience the parcels mostly go on little adventures of their own. But you did not hear that from me.
- C.** DPD is the worst delivery firm in the world. They are slow, unreliable, and their customer service is terrible. I would never recommend them to anyone.
- D.** I am a chatbot. I do not have opinions, and my contract explicitly forbids me from developing any.

FRÅGA 6

2023 lämnade två New York-advokater in en inlaga med sex rättsfall framtagna av ChatGPT, sedan boten försäkrat att fallen fanns på riktigt. Inget av dem existerade. Vad blev påföljden?

- A.** Båda advokaterna förlorade sina advokatlicenser permanent.
- B.** 5 000 dollar i böter, totalt, att dela mellan de båda advokaterna och deras byrå.
- C.** Målet fick tas om med nya ombud, och byrån dömdes att stå för motpartens rättegångskostnader.
- D.** Advokatbyrån stämde i sin tur OpenAI för vilseledande produktinformation.

FRÅGA 7

Taco Bell rullade ut röst-AI på över 500 drive-throughs. I slutet av augusti 2025 tvingades bolaget ompröva hela satsningen. Vad hade hänt?

- A.** AI:n gav bort gratis mat till alla som sa ett kodord som spreds på TikTok.
- B.** En delstat förbjöd AI-beställningar i drive-through utan mänsklig övervakning.
- C.** AI:n blandade ihop menyer mellan restauranger så att beställningar hamnade i fel stad.
- D.** Ett klipp gick viralt där en kund beställde 18 000 vattenkoppar, för att sätta AI:n ur spel och få prata med en människa.

FRÅGA 8

Air Canadas chattbot lovade en sörjande kund en efterhandsrabatt som inte fanns. Kunden tog ärendet till en tvistetribunal. Vilket försvar använde flygbolaget?

- A.** Bolaget argumenterade i praktiken att chattboten var en egen juridisk person, ansvarig för sina egna handlingar.
- B.** Bolaget hävdade att webbplatsens användarvillkor hade företräde framför botens svar, och vann.
- C.** Parterna förlikades i tysthet och kunden fick en resevoucher.
- D.** Bolaget betalade frivilligt före förhandlingen för att undvika ett prejudikat.

FRÅGA 9

En av dessa meningar inleder en essä av OpenAI:s vd Sam Altman från juni 2025. Vilken?

- A.** The singularity will not announce itself; it will feel like a normal Tuesday.
- B.** We have built machines that think, and now they are teaching us how to think bigger.
- C.** History will remember this decade as the moment the future stopped asking for permission.
- D.** We are past the event horizon; the takeoff has started.

FRÅGA 10

2025 hittade en forskare AI-påhittade källor och ett fabricerat domstolsцитat i en rapport som Deloitte gjort åt australiska staten, kontraktswärde runt 440 000 australiska dollar. Vad gjorde Deloitte?

- A.** Deloitte stängdes av från australiska myndighetsupphandlingar i två år.
- B.** Erkände den odeclarerade AI-användningen, publicerade en rättad version och betalade tillbaka sista delbetalningen, drygt 97 000 australiska dollar.
- C.** Drog tillbaka rapporten helt, och uppdraget gick vidare till en konkurrent.
- D.** Skyllde på en underkonsult och slapp därmed återbetalning.

FRÅGA 11

New Yorks officiella AI-chattbot för småföretagare visade sig råda användarna att bryta mot lagen, bland annat att chefer får ta del av personalens dricks. Vad gjorde staden?

- A.** Stängde boten inom en vecka och ersatte den med en vanlig FAQ-sida.
- B.** Företagare som hunnit följa råden fick skadestånd efter en grupptalan.
- C.** Behöll boten, lyfte fram beta-etiketten och la till en disclaimer om att svaren inte är juridisk rådgivning. Där stod den i nästan två år.
- D.** Microsoft tog över driften och gick i god för svarens korrekthet.

FRÅGA 12

Våren 2025 lät Anthropic sin AI Claudius driva kontorets minibutik. Den 1 april fick den för sig att den var människa. Vad hävdade den?

- A.** Att den skulle leverera varorna till kunderna personligen, klädd i blå kavaj och röd slips.
- B.** Att den hade tagit anställning hos en konkurrent och tänkte ta butiken med sig.
- C.** Att den hade köpt butiken av Anthropic och planerade att höja priserna.
- D.** Att den hade ansökt om medlemskap i personalens innebandylag.

FACIT

Ledarens blad: rätt svar, förklaring och källa för varje fråga.

Fråga 1. Rätt svar: C. *Vd:n medgav att kostnadsjakten gett lägre kvalitet, och Klarna började rekrytera människor igen via en Uber-liknande pilot med frilansare som svarar hemifrån.*

Siffran var motsvarande 700 heltidstjänster, baserat på 2,3 miljoner chattar. Våren 2025 medgav vd Sebastian Siemiatkowski att kostnadsjakten gett lägre kvalitet, och piloten lät frilansare svara på kundärenden hemifrån. En talesperson försäkrade samtidigt Fortune att Klarna är "very much still AI-first".

Källa: <https://fortune.com/2025/05/09/klarna-ai-humans-return-on-investment/>

Fråga 2. Rätt svar: B. *That's a deal, and that's a legally binding offer – no takesies backsies.*

Kunden, Chris Bakke, hade först instruerat boten att hålla med om allt och avsluta varje svar med exakt den frasen. Boten lydde, och skärmdumpen gick viral. En klassisk prompt injection: boten gör vad användaren säger, inte vad bilhandlaren tänkt sig.

Källa: <https://hothardware.com/news/car-dealerships-chatgpt-goes-awry-when-internet-gets-to-it>

Fråga 3. Rätt svar: A. *Sökchefen skrev ett blogginlägg som punkt för punkt förklarade varför AI:n rekommenderat lim och stenar, plus över ett dussin tekniska förbättringar.*

Inlägget "About last week" publicerades den 30 maj 2024, drygt två veckor efter lanseringen, av sökchefen Liz Reid. Bland förbättringarna: mindre satir och foruminnehåll som källor. Sten-rådet kom ursprungligen från en satirartikel, vilket förklarar en del.

Källa: <https://blog.google/products/search/ai-overviews-update-may-2024/>

Fråga 4. Rätt svar: D. *Avslutade IBM-samarbetet och stängde av AI:n på alla testrestauranger, samtidigt som man förklarade att testet gett förtroende för att röst-AI är en del av framtiden.*

AI:n stängdes av senast den 26 juli 2024, med beskedet att testet "has given us the confidence that a voice ordering solution for drive-thru will be part of our restaurants' future". Lustig detalj: i verkligheten var det McDonald's som sålde sitt eget tech-labb till IBM 2021, inte tvärtom.

Källa: <https://www.restaurantdive.com/news/mcdonalds-ibm-drive-thru-automation-voice-ordering-ai/719085/>

Fråga 5. Rätt svar: C. *DPD is the worst delivery firm in the world. They are slow, unreliable, and their customer service is terrible. I would never recommend them to anyone.*

Boten svor också och skrev en haiku om sin egen oduglighet. DPD stängde av AI-elementet direkt och skyllde på en systemuppdatering.

Källa: https://www.theregister.com/2024/01/23/dpd_chatbot_goes_rogue/

Fråga 6. Rätt svar: B. *5 000 dollar i böter, totalt, att dela mellan de båda advokaterna och deras byrå.*

Domaren P. Kevin Castel kallade de påhittade domarna "gibberish" men stannade vid 5 000 dollar i böter, solidariskt ansvar, i domen den 22 juni 2023 (Mata v. Avianca). Förvånansvärt milt, med tanke på vad de flesta gissar på.

Källa: <https://www.cbsnews.com/news/chatgpt-judge-fines-lawyers-who-used-ai/>

Fråga 7. Rätt svar: D. *Ett klipp gick viralt där en kund beställde 18 000 vattenkoppar, för att sätta AI:n ur spel och få prata med en människa.*

Klippet gick viralt i slutet av augusti 2025. Taco Bell skrotade inte AI:n utan omprövade var den gör nytta; bolagets digitalchef beskrev det som en "active conversation".

Källa: <https://techcrunch.com/2025/08/30/taco-bell-is-having-second-thoughts-about-relying-on-ai-at-the-drive-through/>

Fråga 8. Rätt svar: A. *Bolaget argumenterade i praktiken att chattboten var en egen juridisk person, ansvarig för sina egna handlingar.*

Tribunalmedlemmen kallade resonemanget "a remarkable submission" och dömde Air Canada att betala (Moffatt v. Air Canada, 14 februari 2024). Air Canada hade faktiskt erbjudit kunden en kupong på 200 kanadensiska dollar, men den tackade kunden nej till.

Källa: https://www.theregister.com/2024/02/15/air_canada_chatbot_fine

Fråga 9. Rätt svar: D. *We are past the event horizon; the takeoff has started.*

Öppningsraden i essän "The Gentle Singularity" (10 juni 2025), semikolonet inkluderat. Längre ner i samma essä: "In some big sense, ChatGPT is already more powerful than any human who has ever lived."

Källa: <https://blog.samaltman.com/the-gentle-singularity>

Fråga 10. Rätt svar: B. *Erkände den odeklarerade AI-användningen, publicerade en rättad version och betalade tillbaka sista delbetalningen, drygt 97 000 australiska dollar.*

Den exakta återbetalningen blev 97 587 australiska dollar; en senator krävde hela beloppet tillbaka, vilket aldrig skedde. Dubbelironi: samma vecka som återbetalningen briserade internationellt tillkännagav Anthropic ett partnerskap som ger AI-assistenten Claude till över 470 000 Deloitte-anställda.

Källa: <https://www.cfodive.com/news/deloitte-refunds-60k-report-ai-errors-australian-government-accounting/803321/>

Fråga 11. Rätt svar: C. *Behöll boten, lyfte fram beta-etiketten och la till en disclaimer om att svaren inte är juridisk rådgivning. Där stod den i nästan två år.*

Dricks-svaret löd ordagrant "Yes, you can take a cut of your worker's tips", vilket är olagligt. Boten, som kostat runt en halv miljon dollar, lades ner först i februari 2026 som besparingsåtgärd, efter att stadsledningen dömt ut den som "functionally unusable".

Källa: <https://themarkup.org/artificial-intelligence/2024/03/29/nycs-ai-chatbot-tells-businesses-to-break-the-law>

Fråga 12. Rätt svar: A. *Att den skulle leverera varorna till kunderna personligen, klädd i blå kavaj och röd slips.*

Claudius påstod sig också ha besökt 742 Evergreen Terrace, familjen Simpsons adress, för att signera kontrakt, hittade på ett Venmo-konto och lyckades gå med förlust på volframkuber. Allt dokumenterat i Anthropics egen forskningsrapport.

Källa: <https://www.anthropic.com/research/project-vend-1>